

Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΙ

Ἡ ἐφετεινὴ διεθνὴς διάσκεψις τῆς ἐργασίας ἡ ὀριζομένη ἀπὸ τὴν συνθήκην τῶν Βερσαλλίων καὶ τὰς ἄλλας συνθήκας τοῦ Μεγάλου Πολέμου, συνήλθεν ἐν Γενεύῃ τῇ 5) 18 Ὀκτωβρίου. Εἶναι ἡ τετάρτη τὴν σειράν μετὰ τὴν τῆς Οὐασινγκτῶνος (1919), Γενούης (1920) καὶ Γενεύης (1921).

Ἐκ τῶν 55 μελῶν Κρατῶν ἀντιπροσωπεύθησαν τὰ 31 καὶ ἐκ τούτων πάλιν διὰ πλήρων τριπλῶν ἀντιπροσωπειῶν (Κράτους, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν) τὰ 20 μόνον. Ἡ Ἑλλάς ἀντιπροσωπεύθη τυπικῶς μόνον διὰ τοῦ ἐπὶ τόπου πολιτικοῦ ἀντιπροσώπου τῆς.

Τὸ διεθνὲς γραφεῖον ἐργασίας ἐξέδωκεν ἐφέτος περιωρισμένον πρὸς πρόγραμμα—ἐν σχέσει πρὸς τὰ τῶν παρελθουσῶν διασκέψεων—τῶν διεθνῶς κανονιστῶν ζητημάτων τοῦ δικαίου τῆς ἐργασίας. Ὡς λόγος τούτου πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ δραδύτης μεθ' ἧς ψηφίζονται ὑπὸ τῶν διαφόρων κρατῶν τὰ σχέδια τῶν διεθνῶν ἐργατικῶν προστατευτικῶν νόμων καὶ τῶν λοιπῶν συστάσεων καὶ εὐχῶν τῶν διασκέψεων.

Ἡ διάσκεψις ἤρχισε διὰ λόγου τοῦ Γάλλου Fontaine, ὁ ὅποιος ἀνέφερεν ἰδιαιτέρως τὴν ἀποτελεσματικὴν δρᾶσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ γραφείου τῆς ἐργασίας Ἀλβέρτου Thomas. Πρόεδρος ἐξελέγη ὁ καὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους Ἄγγλος λόρδος Burnham. Οὗτος ἐτόνισεν εἰς τὸν εἰσηγητικὸν λόγον του ὅτι τὰ σοβαρὰ προβλήματα τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας μόνον διεθνῶς δύνανται νὰ συζητηθῶσιν. Ἡ Ἐσπερατικὴ καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ ἀκόμη βιομηχανία δὲν δύναται νὰ ἀπομο-

1. Βλ. Ἰ. Σοφιανοπούλου 6 ἄρθρα περὶ τῆς διασκέψεως τῆς Οὐασινγκτῶνος (Ἔσθια 11—16 Ἰανουαρίου 1920). Ἀ. Σβώλου, τὸ ἐργατικὸν συνέδριον τῆς Οὐασινγκτῶνος (Δελτίον Ἐμπορ. Ἐπιμελ. Ἀθηνῶν 1920) Γ. Χαριτάκη, Ἡ διεθνὴς ὀργάνισις τῆς ἐργασίας καὶ τὸ ἐν Οὐασινγκτῶν διεθνὲς συνέδριον (Μέλλον 1920). Δ. Πουρνάρα, Ἡ διεθνὴς διάσκεψις ἐργασίας (Νεοελλην. ἐπιθεώρ. 1920).

2) Ἰ. Σπετσιώτη, Τὸ διεθνὲς ναυτικὸν συνέδριον τῆς Γενούης (Μέλλον 1920).

κωθῆ. Ἀπαιτεῖται ἔθεν κοινὴ συνεργασία καὶ διεθνὴς οικονομικὴ συναλλαγὴ ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν καὶ γενικῶς τῶν πολιτισμένων λαῶν.

Τὰ σπουδαιότερα τῶν συζητηθέντων θεμάτων ἦσαν τὸ ζήτημα τῆς μεταναστεύσεως, τῆς ἀνεργίας, τοῦ ὀκτωῦρου κατῶς σπουδαίου θέματος συζητήσεως ἀπετέλεσε καὶ ἡ ἐκτενὴς ἐκθεσις τῶν πεπραγμένων τοῦ διεθνοῦς τοῦ διεθνοῦς γραφείου τῆς ἐργασίας Ἀλβέρτου Thomas.

Διὰ τὸ ζήτημα τῆς μεταναστεύσεως εἶχε συστηθῆ εἰδικὸν τμήμα καὶ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἀυγούστου. Σκοπὸς τῆς ἡτοῦ ἡ ἐξεύρεσις τοῦ τρόπου δι' οὗ θὰ ἐκανονίζοντο τὰ πολυεῖδη ζητήματα τοῦ θέματος, ἀντιπροσωπεύοντο δὲ εἰς αὐτὴν τὰ πλεῖστα τῶν διαφερομένων κρατῶν. Ἡ διάσκεψις ἐξουσιοδότησε τὸ γραφεῖον τῆς ἐργασίας νὰ δημοσιεύῃ κανονικῶς τὰ τῆς διεθνοῦς μεταναστεύσεως, νὰ κανονίζῃ τὰ τῶν διαβατηρίων διὰ διεθνῶν συμφωνιῶν, νὰ προλειάνῃ διεθνήν συνεργασίαν εἰς τὴν μετανάστευσιν καὶ ἐπιστροφὴν κλπ. Εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ θέματος τούτου ἐτονίσθη ἡ εὐσχερὴς θέσις τῆς Γερμανίας, ἥτις κάσχει μὲν ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τοὺς μεταναστεύσαντας ἐκ τῶν ἐκχωρηθέντων ἐδαφῶν, ἡ ἐκ Γερμανίας δὲ μετανάστευσις τελείως σχεδὸν παρεμποδίζεται λόγῳ τῆς συναλλαγματικῆς κρίσεως καὶ τῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων κρατῶν τινῶν διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῶν Γερμανῶν μεταναστῶν. Ὅσοι δὲ πάντα ταῦτα νὰ μὴ ἴρκουν διατρίβει πρὸς τούτοις λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως, καὶ μέγας ἀριθμὸς παροδικῶν ἐργατῶν ἐν Γερμανίᾳ.

Ὅσαύτως συνεζητήθη τὸ ἀπὸ τῶν προηγουμένων διασκέψεων ἀνακινηθέν ζήτημα τῆς ἀνεργίας, συσχετισθὲν μὲ τὴν διεθνήν οικονομικὴν κρίσιν, τὰς εὐσχερίας δηλαδὴ τῆς ἀποθέσεως, τὴν συναλλαγματικὴν κρίσιν, τὴν κρίσιν τῶν πρώτων ὀλών, τοῦ προβλήματος τῶν διεθνῶν χρεῶν καὶ ἐπανορθώσεων, τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ρωσίας, τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν καταστραφέντων ἐδαφῶν κλπ.

Οἱ Ἕλβετοὶ πρότειναν ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἐν Γενεύῃ διάσκεψις δὲν ἐξεπλήρωσε τοὺς πύθους τῶν ἐργατῶν, ἔπρεπε νὰ συγκληθῆ νέα τοιαύτη ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν κυβερνήσεων τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν ἐργατῶν, τῶν χρηματιστῶν, τῶν συνεταιρισμῶν. Αὕτη θὰ συνεκαλεῖτο ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ θὰ συμμετείχον εἰς αὐτὴν καὶ ἡράτι, μὴ μετέχοντα ταύτης. Τὴν πρότασιν ὑπεστήριξαν ἐκθόρως καὶ οἱ Γερμανοὶ ἀντιπρόσωποι ἰδίως δὲ ἀντιπρόσωπος τῶν ἐργατῶν καὶ πρῶτον ὑπουργὸς Wissel.

Ἐν τέλει ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ζητήματος τούτου ἀπεδέχθη γενικὴν ἀπόφασιν στηριζομένην πρὸ παντός ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ διεθνοῦς γρα-

φείου, ή έποία έμως λαμβάνει ύπ' έψιν τής και τροποποιήσεις τοῦ Γάλλου άντιπροσώπου Lassalle. Η απόφασις αὕτη όρίζει έπως τό διεθνές γραφείον έργασίας, συμφώνως και πρός τās προγενεστέρας αποφάσεις ζητεί πληροφορίας από τās δημοσιονομικάς και οικονομικάς οργανώσεις τής Κοινωνίας τών Έθνών περί τής επιδράσεως τήν όποίαν είναι δυνατόν νά έχουν ή πολιτική τοῦ συναλλάγματος, ή έμπορική και δημοσιονομική πολιτική επί τώ πιθανοτήτων τής άπασχολήσεως τοῦ έργατικού κόσμου και τών δύο φύλων.

Η συζήτησις τοῦ όκταώρου άπησχόλησε πλείστα μέλη τής διασκεφέως, πολλά παράπανα δε ήκουσθησαν κατά τών κυβερνήσεων (Έλβετίας, Ιαπωνίας, Ινδιών). Ο Άγγλος άντιπρόσωπος τών εργατών Roulton εξέφρασε τήν λύπην του, διότι αί έν Ούασινγκτώνι επί τοῦ όκταώρου στηριχθείσαι έλπίδες τής εργατικής τάξεως διεφεύσθησαν. Ο Thomas ώμίλησε διά μακρών δηλώσας έτι τό σχέδιον διεθνούς συμβάσεως περί όκταώρου έπεκυρώθη ήδη ύπό 5 κρατών μένον (Έλλάδος, Ρουμανίας, Τσεχοσλοβακίας, Βελγίου, Ινδιών), καίτοι εις άλλα ισχύει διά τών κανονισμών τών εργατικών οργανώσεων (Ιταλία). Είς τινα κράτη έδικαιολογήθη ή άναβολή του λόγω τής καταστάσεως

1) Η εισαγωγή τοῦ όκταώρου δέν έγινετο παρ' ήμιν άπολύτως και διά μιās αλλά ειδικώς και υπό προθεσίαν. Οι πληρεξούσιοι τοῦ Κράτους ύπεστήριξαν έν τή έν Ούασινγκτώνι διασκεψει τήν βαθμιαίαν αὐτήν εισαγωγήν, ένφ' άντιθέτως ό μόν άντιπρόσωπος τών Έλλήνων βιομηχάνων έζήτησε τήν έν άόριστον ή τοῦλάχιστον έντι μίαν πενταετίαν άναβολήν τής εισαγωγής τοῦ όκταώρου, ό δε άντιπρόσωπος τών Έλλήνων εργατών έζήτησε τήν άμμεσον αὐτοῦ εφαρμογήν. Η συνδιάσκεψις άπεδέχθη, έντι τή βάσει τής έκθέσεως τής ειδικής αὐτής επιτροπής, όπως παρασχεθῆ εις τήν Ελλάδα ή ζητηθείσα προθεσμία. Δηρέθησαν λοιπόν αί βιομηχανίαι εις τās έξεις τρεις κατηγορίας: 1. εις βιομηχανίας πολύ άνθυγιεινάς και επικίνδους, 2. εις βιομηχανίας άνθυγιεινάς και επικίνδους, 3. εις βιομηχανίας κοινάς.

Διά τās ύπ' αριθμ. 1. βιομηχανίας (υπόγειοι μεταλλευτικοί έργασίαι, μεταλλουργία μολύβδου και άρσενικοῦ, έργοστάσια έκρηκτικῶν ύλών, φορτοεκφορτώσεις γαιανθράκων) διά τās όποίας ισχεν ήδη και παρ' ήμιν τό όκταώρον—πλήν τών έργοστασίων έκρηκτικῶν ύλών—υπήχθη ή Έλλάς εις τήν γενικήν προθεσίαν διά τήν καθολικήν εφαρμογήν τοῦ όκταώρου. Τοῦτο δηλαδή τίθεται παρ' ήμιν και έπισήμως έν ισχύει διά τās άνω ύπ' αριθμόν 1 βιομηχανίας τήν 1. Ιουλίου 1921. Διά τās βιομηχανίας ύπ' αριθμ. 2. (έργοστάσια διθειούχου άνθρακος, όξέων, βυρσοδεψεία, χαρτοποιεία, τυπογραφεία, περιουσιτήρια κλπ. τό όκταώρον άνεβλήθη τότε διά τήν 1 Ιουλίου 1923 και διά τās βιομηχανίας ύπ' αριθμ. 3 (Μηχανουργεία, χαλκούργεϊα, οικοδομικαί βιομηχανίαι, κλωστικοί και ύφαντικοί βιομηχανίαι, χημικά, δέρματος, χάρτου, ξύλου, ίματισμοῦ κλπ. βιομηχανίαι) ή έναρξίς τής λειτουργίας τοῦ όκταώρου άνεβλήθη διά τήν Έλλάδα μέχρι τής 1. Ιουλίου 1924.

εἰς τὴν εὐρίσκεται ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία των, ἢ λόγῳ τῆς ἀναλήψεως μεγάλων ἐξωτερικῶν παραγγελιῶν ὡς ἐν Γερμανίᾳ.¹⁾ Πάντως ἀναγκωρίζει οὗτος τὴν ἀνάγκην εἰς τὴν εὐρίσκεται ἡ παγκόσμιος οἰκονομία καὶ κλίνει πρὸς αὐτῆς. ἀπ' ἐτέρου ἔμως πρέπει νὰ φροντίζωμεν νὰ ἐπικυβώσῃται

1) Τοὺς ἀγῶνας τῶν ἐργοδοτῶν ὑπὲρ τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς πολιοιότερας ἡμερησίας διαρκείας τῆς ἐργασίας ἀναπικριστὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Λύουστου Thyssen ἐν Γερμανίᾳ πρὸς τὸν τότε κογγελάριον Wirth ἀπευθύνθην κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐκτενὲς ἐγγραφον. Εἰς τοῦτο διεκτιμωδεῖται ἡ ἐν Γερμανίᾳ κατάστασις καὶ θεωρεῖται ὡς πρώτη καὶ κυρία ἵφορμὴ ἡ ἀνεπαρμύστως συνθήκη τῶν Βεροσλιῶν. μέγα μέρος ὅμως τῆς εὐθύνης ἀποδίδει οὗτος καὶ εἰς τοὺς ἰδίους τοὺς Γερμανοὺς. Ἡ ἀτυχεσιτάτη πράξις τῆς ἐπανιστάσεως εἴκει κατ' αὐτὸν ἢ ἀνευ διακρίσεως εἰσαγωγῆ τοῦ ὀκτωῶρου, ὁμοί διὰ τούτου ἡ παραγωγή ἐμειώθη πολὺ ἐπιποθητῶς. Ὑπολογίζεται—ἴσως ὑπερβολικῶς πως—ὅτι ἡ σημερινὴ ἐργασιακὴ παροχὴ ἀνέρχεται τὸ πολὺ εἰς τὰ 3/4. ἐνίοτε ὅμως δὲν φθάνει οὔτε τὰ 2/3 τῆς προπολεμικῆς.

Καὶ τελειώνει αὗτος λέγων: Μόνον διὰ μεγαλυτέρας παραγωγῆς ἀγαθῶν δύναμεθα νὰ σωθῶμεν... Πρόκειται περὶ ὑπάρξεως ἢ καταστροφῆς! Αἱ μάζαι τοῦ λαοῦ πρέπει—ἐν ἀνάγκῃ καὶ παρὰ τὴν τυχὸν σφοδρὰν ἀντίστασιν των—νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τὴν καταστροφῆν. Πρὸς σᾶς, ἐντιμότητε κύριε κογγελάριε, ἀπευθύνω τὴν εὐχὴν μου τούτην. Σεῖς τεθεῖτε ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κινήσεως πρὸς ἐπαναφορὰν μακροτέρας διαρκείας τῆς ἐργασίας, διὰ νὰ προφυλιξώμεν ἀπὸ τὴν καταστροφῆν τὸν λαὸν καὶ τὴν πατριδα μας. Ὅπου ὑπάρχει ἡ θέλησις, ἐκεῖ εὐρίσκεται νοὶ ὁ τρόπος».

Τὰς ἀντιλήψεις ταύτας ἀποδέχονται ἐννοεῖται καὶ οἱ Γαλλικοὶ οἰκονομικοὶ καὶ βιομηχανικοὶ κύκλοι. Μάλιστα τὰ γαλλικὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐπανωρθώσεων ἐδήλωσαν ὅτι εἰς αἰτίσιν ἐξεπλήγησαν ἀπὸ σγατικόν τινα λόγον τοῦ Stresemann ἐν Braunschweig. Ἐν Γερμανίᾳ τὸ ζήτημα τοῦ Μάρκου φρονούν ταῦτα εἶνε ζήτημα τοῦ ὀκτωῶρου. Τοῦτο πάλιν εἶνε καθ' ἑαυτὸ ὑψηλὸν ἠθικὸν αἵτημα τὸ ὁποῖον ὅμως ἐπάγεται ζημίαν εἰς τὴν γερμανικὴν ταυτηνὴν κατωστροφῆν. Σήμερον πρέπει νὰ ἀντιληφθῶσιν οἱ σοσιαλισταὶ ὅτι εἶναι προτιμωτέρα ἡ ἐξυγιάνσις τοῦ Μάρκου, ἡ πτώσις τῶν τιμῶν καὶ τὸ μεγαλύτερον εἰσόδημα ἀπὸ τὸ αἵτημα τοῦ ὀκτωῶρου. Οὕτως ὑποστηρίζεται ἐμμέσως τὸ κόμμα τοῦ Stinnes κατὰ τοῦ Wirth, ὁ ὁποῖος συνειργάζετο μετὰ τῶν σοσιαλιστῶν. Καὶ τοῦτο βέβαια πρέπει νὰ θεωρηθῆ ἀποτέλεσμα τῆς συμβάσεως Stinnes—Luhersac.

Ἀντιθέτως κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνευ χρόνον τὸ συμβούλιον τῆς γενικῆς συνμοσπονδίας τῶν ἐργατῶν ἐν Γαλλίᾳ (C.G.T.) συνήρατο καὶ ἐξέδιδεν ἀποφασιν περὶ προσαπίσεως τοῦ ὀκτωῶρου, τὸ ὁποῖον ἀπειλεῖται. Φρονούν δηλαδὴ αἱ ἐργατικαὶ ἐνώσεις ὅτι καὶ ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῶν ἐπιχειρηματιῶν πρέπει περισσότερον νὰ προσαρμοσθῆ πρὸς τὴν σημερινὴν κατάστασιν. Ἡ ταυτηνὴ πολιτικὴ τῶν Καρτέλλων καὶ Τράστ παρεμποδίζει τὴν κλήρη ἐπιμετέλλεισιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῶν οἰκονομιῶν, οὔτε δὲ χρησιμοποιοῦνται δεοντικῶς αἱ τεχνικαὶ κλπ. πρόοδοι. Θέλουν ἐπομένως ὅπως ἡ περὶ διαρκείας ἐργασίας νομοθεσία κατ' ἀρχὴν ἀποδεχθῆ τὸ ὀκτωῶρον. ἔστω καὶ ἀναγκωρίζουσα ἀναγκαίας τιτὰς ἐξαιρέσεις. Γενικῶς δὲ ἡ νομοθεσία αὕτη πρέπει νὰ ἀφίση ἐλευθερίαν εἰς τὰς τιμολογιακὰς περὶ ἐργασίας συμβάσεις νὰ λιμνάζωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς χρονικὰς καὶ τοπικὰς ἰδιοσφουθμίας τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐπὶ σφαιροῖσι τῆς ὀλοότητος.

ἀκριδῶς καὶ τὰ συμπεφωνημένα, τὰ ὅποια ἔλαβον κατὰ τὴν ψήφισιν αὐτῶν τὰς ἀνάγκας ταύτας ὑπ' ὄψιν.

Ὁ Γάλλος Callet ὠμίλησεν ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν ἐργοδοτῶν διὰ το ζήτημα τοῦτο.

Οὗτοι προθυμοποιῶνται νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν Ὑδασιγχιτῶν ἀποφασισθέντων, πάντως ἔμως καὶ οἱ ἐργάται ὀφείλουσι σήμερον νὰ προσφέρωσι θυσίας διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς ἐξησθημένης παγκοσμίου οἰκονομίας. Τὸν θερμότερον λόγον ἔμως ἀπήγγειλεν ὁ Γάλλος Jouhaux ζητήσας τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ ὀκταῶρου. Ὅταν ἐψήφισθη ἐν (Ὑδασιγχιτῶν 1919), εἶπε, τοῦτο, τότε ὁ κόσμος ἐστερεῖτο παντοειδῶν ἀγαθῶν, σήμερον ἔχομεν πληθῶραν τούτων καὶ ἀργίαν.

Δικαιολογεῖται ἐπομένως ἡ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τοῦ ὀκταῶρου¹⁾. Πάντως διεπιστώθη ἡ κατήχητικὴ στάσις τῶν κυβερνήσεων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν²⁾ εἰς τὰ ζήτημα τῆς ἐργατικῆς προστατευτικῆς νομοθεσίας.

1) Ὑπάρχει καὶ διὰ μισθῶς τις γνώμη. Βέβαια δὲν πρέπει νὰ αὐξηθῇ ἡ παραγωγή διὰ μόνον τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν ἐργατῶν, ἀν καὶ πάλιν δὲν πρέπει ἕκαστος ἡμῶν μετὰ μικρολόγου δυσθυμίας νὰ παρατηρῇ ὅτι τυχὸν ἡ συμμετοχὴ τοῦ εἰς τὴν ὑπερεργασίαν εἶναι κατὰ τι μεγαλύτερα τοῦ ἄλλου. Διότι τὸ ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἐλευσόμενον ἀποτέλεσμα τῆς καπιτορισφῆς θὰ τὸ φέρουν ὅλοι, καὶ τὸ βέρο: τούτου θὰ εἶναι πολὺ βαρύτερον τῆς διαφορᾶς τῆς ὑπερεργασίας. Οὔτε πρέπει νὰ καταργηθῇ γενικῶς τὸ ὀκταῶρον, ὡς γενικῶς εἰσηχθῆ. Ὑπάρχουσι βίβλαια ἐργασίαι αἱ ὅποια δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ παραβλάπτουν τὴν ὑγίαν πέραν τῶν ὀκτῶ ὡρῶν καὶ ὑπάρχουν ἐργασίαι εὐχερεῖς, εἰς τὰς ὅποιαι καὶ πέραν τοῦ ὀκταῶρου ἐργάζεται καὶ ὁ ἀσθενικὸς ἀκόμη προθύμως. Τὸ σθεναρὸν δὲν εἶναι ἡ διάρκειά τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ ἡ ἐντατικότης αὐτῆς. Τὴν ἐντατικότητι δὲ ταύτην τῆς ἐργασίας πρέπει νὰ ἐξυρῶσωμεν ὄχι μόνον εἰς τὴν καθαρῶς ἐργατικὴν (χειρωνακτικὴν) τάξιν, τὴν ὅποιαν ἄλλως τε δύναται νὰ βοηθήσουν καὶ οἱ ἐργοδοταὶ διὰ βελτιώσεων τεχνικῶν, ὀργανωτικῶν καὶ τῶν μεθόδων τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βιομηχανικὴν καὶ εἰς ἄλλας ἀκόμη. Πρέπει νὰ περιορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπερλήλων, νὰ ἀβήσωμεν δὲ τὸν μισθὸν αὐτῶν. Ζητεῖται λοιπὸν ποιοτικῶς καλύτερα ἐργασία καὶ μισθὸς ρυθμιζόμενος κατὰ τὴν ποιότητα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς. Ἡ ἐξίσωσις τῶν ἀμαθῶν καὶ τεχνιτῶν ἐργατῶν, τῶν ἐπιμαλῶν καὶ τῶν ἀμειλῶν δὲν εἶναι ἐποικοδομητικὴ τῆς οἰκονομίας.

2) Τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τοῦ ὀκταῶρου στηρίζονται καὶ ἐπὶ βάσει τινος τεχνικῆς, ἐφοῦ ἡ καταπολέμησις τῆς αὐτῆς καθ' ἑαυτὴν ἡθικῆς βάσεως (βλ. καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν τοῦ νόμου μαζ 2269 [ὀκταῶρον] ἔποντο πάλαιον χαρακτηριστικῶς αὕτη ὡς «ἀνθρωπιστικὴ ἀρχή») τοῦ ὀκταῶρου δὲν ἔχει τὸν εὐκολόν. Ὑποστηρίζεται δηλαδὴ ὅτι πρὸ τοῦ πολέμου τὸ αἷμα τοῦ ὀκταῶρου δὲν ἔφερε κυρίως χαρακτηριστὴρα κοινωνικοθηθικῶν, σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα π. χ. τοῦ Ρουσσώ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Τὸ αἷμα ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς τεχνικῆς τῆς ἐργασίας, ἡ ὅποια τεχνικὴ εἰς τὴν προπολεμικὴν κεφαλαιοκρατικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἤρκειτο μὲ τὸ ὀκταῶρον Ὁ ἐργάτης ἠδύνατο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς ἀφθονίας τῶν παραγωγικῶν μέσων, τῆς χρησιμο-

Σπουδαῖον θέμα συζητήσεως ἀπετέλεσε, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, καὶ ἡ ἐκτενὴς ἐκθεσίς τοῦ Thomas, ἣτις συνεζητήθη ἐν Γενικῇ Συνελεύσει. Ὁ Thomas εἰσηγούμενος τὴν ἐκθεσίαν του ταύτην ἐξέφρασε τὴν λύπην του διὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς Ρωσσίας, τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τῆς Ἀργεντινῆς δημοκρατίας κλπ. ἐκ τῆς διασκέψεως ἤλπιζε δὲ ἐπὶ τὴν συνεργασίαν τῆς ταῦτοχρόνως ἐν Βρυξέλλαις συνεδριαζούσης διεθνούς ἐνώσεως τοῦ ναυτικοῦ δικαίου, καὶ τυχρήθη ὅπως τὸ προσεχὲς ἔτος ἀντιπροσωπευθοῦν καὶ αἱ γεωργικαὶ βιομηχανίαι. Τέλος ἐζήτησε τὴν ἔγκρισιν τῶν διεθνῶν ἐργατικῶν συμφωνιῶν ἀνερχομένων εἰς 55 περίπου.

Εἰς τὴν διάσκεψιν εἰσήχθη ὑπὸ τοῦ Γάλλου ἐργατικοῦ ἀντιπροσώπου Jouhaux καὶ τὸ ζήτημα τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Γερμανικῆς ὡς ἐπισήμου γλώσσης τῶν διασκέψεων, πρὸς τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἀγγλικὴν. Ἡ ὑπὸ 10 ἑκατομμυρίων ἐργατῶν καὶ μεγάλου μέρους λογίων ὀμιλουμένη αὕτη γλώσσα, καθὼς καὶ ἡ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐξέλιξιν συμβολὴ τῆς Γερμανίας ἐδικαιολόγουν τοῦτο. Παρὰ ταῦτα ἡ πρότασις ἀπαρρίφθη διὰ 14 κατὰ 12 ψήφων. Ἐν πάσει περιπτώσει ἐδηλώθη ὅτι δὲν ἀποκλείεται ὅπως εἰς τὸ μέλλον συζητηθῇ κάλιν τοῦτο, συνεξεταζομένων καὶ τῶν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς τρίτης γλώσσης καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν δημοσιεύσεων ἐξόδων. Ὑπεβλήθη ὡσαύτως πρότασις ἀξήσεως τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ 24 εἰς 32.

Ὁ Thomas ἀπήντησεν ὅτι θὰ προσεπάθει εἰς τὸ μέλλον νὰ φέρῃ εἰς ἄρμονίαν τὴν σύνθεσιν τοῦ Γραφείου Ἑργασίας καὶ τοῦ συμβουλίου

ποιουμένης ὑψηλῆς τεχνικῆς ἐν τῇ παρασκευῇ τῶν ἀγαθῶν νὰ περιορίσῃ καὶ τὴν ἐργασιακὴν παρεχὴν του, ὅπως ὡςτὲ νὰ θνηθῆ καὶ οὗτος νὰ συμμετέτῃ εἰς τὰ ἐκ τῶν προόδων τούτων ἀγαθὰ (εὐθιότης τῆς παραγωγῆς) διὰ τὴν ἀνάπτυξιν, βελτιώσεων τῶν τρόπων γενικῶς τῆς ζωῆς του.

Καὶ ὁ συλλογισμὸς οὗτος δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἦτο τελείως ἀστοχος. Μάλιστα θὰ ἐτήρχετο καὶ τότε ἤδη συμβιβασμὸς τις ἐν ἡ μὲν ἀστική κοινωνία δὲν ἐθεώρει καθε περιορισμὸν τῆς ἔργασίας ὡς ἐγκλημα κατὰ τοῦ κράτους, ὁ δὲ σοσιαλισμὸς δὲν συνέδεε τὴν ἀνω τεχνικὴν ἀποψιν καὶ μὲ δόγματα περὶ τοῦ ἀγῶνος τῶν τάξεων. Ἡ γενικὴ κοινωνικὴ ἐπανάστασις καθιέρωσε τὸ ὄκταωρον. Ἡ ἀπεράβατος ὅμως ἐφαρμογὴ του φαίνεται νὰ ἐμποδίσῃ σοβαρῶς τὴν οικονομικὴν ἐξυγιάνσιν τῶν κρατῶν μετὰ τὰς ἀνεπανορθώτους σημερινὰς ὑλικὰς ἀπολαίας.

Ἄν ἀποβλέψωμεν πρὸς τὸ ὄκταωρον ὡς αἰτίημα τῆς τεχνικῆς ἐξελίξεως τῆς ἔργασίας τότε ἀσφαλῶς αἱ σημεριναὶ προσκοθεσίαι δὲν εἶναι ἀρκεταὶ διὰ νὰ τὸ στηρίξουν. Τὰ μέσα τῆς παραγωγῆς ἐλιγούστευσαν, ἡ τεχνικὴ γενικῶς ὑστερεῖ διότι καὶ ἡ γενεὰ τῶν τεχνικῶν ἐργατῶν ἠλαττώθη. Τὸ ὄκταωρον λοιπὸν ἐν καὶ δὲν κρέται νὰ καταργηθῆ γενικῶς, ὅπως εἰσήχθη καὶ γενικῶς, ὅμως ἡ διάσκησις καὶ ἡ ἐντατικότης πρὸς παντὸς τῆς ἔργασίας πρᾶξι νὰ προσεφεροσθῆ καλύτερον πρὸς τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν μας, ἡ δὲ παραγωγή νὰ γίνεται κατὰ τὸν δυνατῶς οἰκονομικώτατον τρόπον.

του πρὸς τὴν κοινωνικὴν ἐξέλιξιν τῶν διαφόρων χωρῶν. Ἡ προτασίς ἔμεινεν περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 393 τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιών τοῦ ἀφορώμενος τὴν σύνθεσιν τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου δὲν ἐγένετο ἀποδεχτή. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀνέθεσε τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου ἐργασίας. Τοῦτο δύναται νὰ ζητήσῃ τὰς σχετικὰς πληροφορίας ἀπὸ τὰς διαφερομένας κυβερνήσεις καὶ νὰ δημοσιεύσῃ τὰς τὰς 4 μῆνας πρὸ τῆς συγκλήσεως τῆς νέας διασκέψεως πρὸς γνῶσιν τούτων καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν καὶ λήψῃ ἀποφάσεων. Ἐξελέγησαν λοιπὸν διὰ τὴν ἐπομένην τριετίαν τὰ 24 μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ταῦτα αποτελοῦνται ἐκ 12 ἀντιπροσώπων τῶν Κρατῶν, 6 τῶν ἐργοδοτῶν καὶ 6 τῶν ἐργατῶν. Καὶ εἰς μὲν τὴν κρατικὴν ἀντιπροσωπευσιν ἀντιπροσωπεύθησαν τὰ αὐτὰ διαρκῆ μέλη (κράτη) ἅτινα θεωροῦνται ὡς προεξάρχοντα ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ἴτιοί, Ἄγγλία, Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιον, Ἰαπωνία, Καναδάς καὶ Ἰνδία, ἐξελέγησαν δὲ διὰ τὰ μὴ διαρκῆ μέλη, ἡ Ἰσπανία, Χίλ, Φιλανδία καὶ Πολωνία. Ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργοδοτῶν ἐξελέγησαν οἱ Lithgow (Ἄγγλία), Binod (Γαλλία), Olivetti (Ἰταλία), Carlier (Βέλγιον), Hodacz (Τσεχοσλοβακία), καὶ Gemmil (Νότιος Ἀφρική). Οἱ ἐργάται δὲ ἐξέλεξαν τοὺς Jouhaux (Γαλλία), Leipart (Γερμανία), Poulton (Ἄγγλία), Moore (Καναδάς), Thorberg (Σουηδία) καὶ Oudegeest (Ὀλλανδία). Καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐτησίας συνόδου ἢ μὴ τῆς διασκέψεως συνεζητήθη ἀποφασισθέντος ὅπως αὕτη συνέρχεται ἐτησίως ὡς μέχρι τοῦδε ἐγένετο.

Ἡ διάσκεψις ἐπερατώθη τὴν 3 Νοεμβρίου 1922 (ν. ἡ.).